Ner 36. ROK 1835. SOBOTA 14 LUTEGO.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. 12. miesięczne złp. 5.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Walentego kap. i M.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Niemir.

Gazeta Krakowska.

Obserwacye Meteorologiczne.

Dzień godz:		Barometr do 0° R red w miarze Paryzkiey	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychrometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi.
	7	27'' 5''', 820	— 3°, 0	1''', 38	Zaden	Pogoda z Chmurami	
	12	5, 499	† 2, 4	1, 55	Zachodni średni	„ „	
13	3	4, 867	† 2, 8	1, 60	„ mocny	Pochmurno	
	9	4, 367	— 0, 6	1, 78	Pł. Zachodni średni	„ „	Snieg

Część Polityczna.

WIADOMOŚCI Z WCZORAYSZEY POCZTY.

Warszawa 6 *Lutego.* N. Cesarz i Król nayłaskawiey raczył udzielić ordery, jak następuje: Ozdobieni orderem S. Anny 1ey klassy z koroną, członek rady stanu Kar. Woyda, i radca stanu dyrektor wydziału przemysłu i kunsztów w kommiss. rząd. spraw wewn. duch. i ośw. publicz., Mat. Lubowidzki. — S. Anny 2ey klassy wice dyrektor wydz. admin. ogólney w teyże kom. Kar. Wierzbołowicz; dyrektor wydz. w teyże kommissyi Wincenty Kozłowski; naczelnik wydz. w kom. rząd. przych. i skarbu Szczerbiński; sędzia apel. Paprocki; sekretarz ilny w kom. rząd. sprawiedliwości Młodzianowski. — S. Anny 3ey klassy naczelnik sekcyi w kom. rząd. przych. i skarbu Fran. Ledoux; sekretarz w teyże kommissyi Lapierre. — S. Włodzimierza 3ey klassy dyrektor wydz. w kom. rząd. spraw wew. duch. i ośw. publ. Ign. Badeni. referendarz stanu, pełniący obowiązki dyrektora wydz. w kom. rząd. przych. i skarbu Stan. Bobrowski; referendarz stanu Grayner; członek kom. rząd. sprawdl. Jan Borakowski; sędzia prezyd. w sądzie nayw. inst. Jan Wolicki. — S. Włodzimierza 2ey kassy dyrekt. kanc. kom. rząd spraw wewn. duch. i ośw. publ. Stan. Deszert; Szef kontrolli w teyże kommissyi Solnicki; dyrek. banku polskiego Ben. Niepokoyczycki; dyrek. kanc. nayw. izby obrach. Szawłowski; prokurator przy sądzie krym. wojew. Mazow. i Kalis. Domański. — S. Stanisława 1ey klas. Koadjutor biskup Pawłoski. — S. Stanisława 2ey klassy administ. archidyec. warsz. Straszyński. — S. Stanis. 3ey klassy radca nayw: izby obrach. Jan Wasilewski. — S. Stanisława 4ey klassy kontroller w kanc. kom. rząd. przych. i skarbu Alcyato i zostający do osobnych poruczeń przy dyrektorze głów. w teyże kom. Janusz br. Roztworowski.

WIADOMOŚCI Z CZWARTKOWEY POCZTY.

Paryż 31 *Stycznia.* Wczoray przyjmował król lorda Brougham, marszałka Gerard, jenerała Flachault i barona Barante. — Późniéy J. K. Mość udzielił audyencyą hrabiemu Pozzo di Borgo.

Jeden z dzienników tuteyszych utrzymuje, że w Londynie odbędzie się tego roku pewien rodzay kongressu, dla załatwienia spraw hiszpańskich w przyjacielskim sposobie. Właśnie już w téy mierze xiąże Wellington rozpoczął negocyacye z posłem królowéy Krystyny i D. Carlosem. Głównym warunkiem téy ugody ma bydź, że tak królowa Krystyna jak D. Carlos oddalą się z Hiszpanii, a rząd pod gwarancyą mocarstw pośrednich zapewni im roczne dochody. Dona Izabella zostanie uroczyście naystarszemu synowi D. Carlosa zaręczoną, i aż do swéy pełnoletności oddaną na wychowanie do klasztoru. Rejencya składająca się z sześciu członków zarządzać ma królestwem; lecz niewiadomo czy takowa przez mocarstwa lub przez naród wybraną będzie. Don-Carlos miał się już bez trudności do téy umowy nakłonić.

Gazeta Francyi zawiera z Madrytu pismo pod d. 20 stycznia donoszące, że zaburzenie dnia 18. było początkiem rewolucyi militarnéy, która miała na widoku ogłosić konstytucyą (republikanistyczną) z roku 1812 lub 1820. Wiadomo, że to był pomysł Miny przy obeymowaniu dowództwa w prowincyach północnych; i jak mówią, miał on mieć tajemne porozumienie z drugim półkiem, który teraz od niego dobrze przyjęty będzie.

Dziennik *Sentinelle des Pyrenées* udziela następujące wiadomości z Madrytu pod dniem 21 stycznia: »Rząd nasz otrzymał dwie sztaffety z Sewilli i Kadyxu, przez które, żądane jest przysłanie woysk dla położenia tamy zuchwałości czterech dość licznych korpusów gieryllasów. Prawie pod tenże sam czas przybył kuryer z Walladolidy z doniesieniem że półk prowincyonalny Betanzos, zabiwszy półkownika swego i dwóch officerów, ogłosił się na stronę D. Carlosa. Jenerał Manso który stał w Burgos, wyszedł zaraz na czele dwóch półków, aby ten półk zbuntowany do posłuszeństwa przywrócić. Jenerał Valdez, niechciał przyjąć dowództwa pod rozkazami Miny.»

Dnia 1 *Lutego.* Wczoray był świetny bal u xięcia Orleans, który zaczął się o 9. z wieczora i trwał do 5 z rana.

Od czasu jak zaczęto mówić o wyjeździe hrabiego Pozzo di Borgo do Londynu, który tam udać się ma dla reprezentowania swego monarchy, dyplomat ten, miewa co dzień bardzo długie narady z hrabią de Rigny ministrem spraw zagranicznych. Nawet u króla miał już wiele posłuchań.

Wczoray P. Guizot i hrabia Appony poseł austryjacki, mieli długie konferencye z hrabią Pozzo di Borgo.

Mianowany posłem do Londynu ze strony Francyi hrabia Sebastijani, dopiéro wczoray tu przybył, i zaraz po południu miał posłuchanie u króla. — Wkrótce wyjechać ma na mieysce swego nowego przeznaczenia.

O pokazaniu się licznych gieryllasów rojalistowskich w prowincyach południowych, już nawet liberalne dzienniki potwierdzają rozgłoszoną wiadomość, równie jak o zbuntowaniu się dwóch batalijonów piechoty w Walladolidzie na korzyść D. Carlosa.

Dnia 2 *Lutego.* Wczoray prezydował król na dwugodzinnéy radzie gabinetowéy. Lord Brougham i Pan Fergusson mieli zaszczyt obiadowania u króla. — Kommissya do rozpoznania projektu do prawa względem summy 25 milijonów dla zjednoczonych stanów Ameryki północnéy, ma bydź 5 maja w izbie deputowanych ustanowioną.

Rząd odebrał wczoray, jak donosi *Monitor* przez depeszę telegraficzną następujące wiadomości z Hiszpanii: »Dnia 25go stycznia, królowa przyjęła dymmissyą jenerała Llauder.— W stolicy Hiszpanii panuje ciągła spokoyność.— Półk drugi lekkiéy piechoty idzie wciąż do Nawarry, niepopełniając nigdzie naymnieyszéy bezkarności.»

List prywatny z téyże daty donosi, że królowa z wielką niechęcią udzieliła dymmissyą wzwyż rzeczonemu jenerałowi. Niewiadomo czyli mu powierzony będzie na powrot urząd kapitana jeneralnego Katalonii.

Ostatnie doniesienia od granic hiszpańskich, niezawierają dziś nic nowego.

Papiery hiszpańskie znowu nieco poszły w górę, co przypisać należy wiadomościom, o spodziewaném zagodzeniu woyny domowéy w tym kraju. (*G. P. S.*)

WIADOMOŚCI Z POPRZEDNICH POCZT.

Wiedeń 28 *Stycznia.* Donoszą z Belgradu pod d. 19 t. m., że w Serwii miały mieysce burzliwe poruszenia, wzniecone przez niektórych prymatów w zamiarze usunięcia xięcia Miłosza od rządu, a postawienia syna jego Milana, u steru tegoż. Późnieysze listy z dnia 22 potwierdzają tę wiadomość, z nadmienieniem, żo właśnie ci z Serwijanów powstali przeciwko xięciu Miłoszowi, których on naywięcéy obsypywał dobrodzieystwami. Mała tylko garstka łatwowiernych z pospólstwa, dała się uwieść namowom burzycieli, którzy w Kupria około tysiąca ludzi zebrali. Xiąże Miłosz wysłał przeciwko buntownikom brata swego, których tenże rozproszył. Lud wszędzie przychylny xięciu, chwytał po drodze uciekających burzycieli i powiązanych odstawiał do Kragujewatc.

Paryż 28 *Stycznia.* Wczoray zrana panował wielki ruch w ministerium i ambasadach zagranicznych. Wysłano 4 kuryjerów gabinetowych króla Ludwika Filipa.

Między petycyami podawanemi niedawno w izbie deputowanych, była jedna niejakiego Lecont, ażeby wyjednać u rządu angielskiego postanowienie straży honorowéy u grobu Napoleona na wyspie S. Heleny, do któréy sam chce należyć. Izba przystąpiła względem téy petycyi do porządku dziennego.

Dnia 29 *Stycznia.* Wiele osób wyższego znaczenia utrzymują, że inne także mocarstwa z Rossyą sprzymierzone, póydą za jey przykładem w przemianie swych poselstw przy paryzkim dworze, które zastępować mają sami sprawujący interessa.

Potomkowie hrabiego Kroków domagają się od rządu 1,400,000 liwrów za wystawienie 1500 konnicy, którą tenże jako szlachcic niemiecki, dla Henryka IV. króla Nawarry werbował. Adwokat żądających, powołuje się na formalny układ zawarty w téy mierze z królem i admirałem Coligny, także i na konsultacyę z 1820 roku, pochodzącą od P. Dupin, który tę pretensyę słuszną znayduje.

Dnia 30 *Stycznia.* Mówiono wczoray na gieldzie, że między wojującemi stronami w Hiszpanii, nastąpi wkrótce zawieszenie broni. Dwory zagraniczne postanowiły nareszcie przedsięwziąść środki, aby położyć koniec woynie domowéy.

Francya posiada już następujące koleje żelazne. Z St. Etienne do Loary 24,285 metrów, z tamtąd do Lyonu przez St. Chamand i Givors 60,000, z Audrezieux do Roanne 68,000, z Alais do Braucaire 70,000. z Epinae do Burgund 28,000. Prócz tego są już projektowane lub zaczęte: z Paryża do Orleanu (bliska ukończenia) 145,000 metrów, z Paryża do Pontoise 28,000, z Paryża do Havre i do Calais, jedna z naywiększych, bo wynosząca 50 i 80 milek, któréy koszta na 60 milijonów franków obrachowano.

Wszystkie dzienniki tuteysze zgadzają się na to, że kapitulacya dozwolona burzycielom z dnia 18 w Madrycie, jest dowodem słabości rządu królowéy rejentki. Wysłanie tych burzycieli do woyska, dla tego, że nie trzymają strony Don Carlosa, nie jest dostateczną przyczyną, ażeby tego rodzaju przewinienie, zwłaszcza w woysku, bezkarnie puszczane bydź mogło.

W biblijotece Tuilleryiskiéy, miano znaleść bardzo ważny rękopism Ludwika XVIII.

Municypalność paryska zaymuje się zaprowadzeniem wodociągów, za pomocą których, woda z Sekwany, w różne strony Paryża będzie dostarczana.

Londyn 28 *Stycznia.* Wybory wszystkie, z wyjątkiem 6 tylko, są już wiadome w Londynie. Podług *Kuryera*, z 652 wybranych członków, 402 należą do oppozycyi. Dzienniki przeciwne ministrom, nie przestają wzywać deputowanych, ażeby zdążali do Londynu dla nieodzownego znaydowania się na pierwszém posiedzeniu, izby połączone-

mi glosami przeszkodzić obraniu Pana Sutton na mowcę izby niższéy. *Kuryer* zapewnia, że nawet posłowie dworów zagranicznych, interesują się za Panem Sutton. Dzienniki ministeryalne mają nadzieję, że tenże się utrzyma.

Albion zapewnia, że konferencye posła hiszpańskiego jenerała Alava, z xięciem Wellingtonem, mają na celu położenie końca woynie domowey w Hiszpanii.

Administracya wydała już rozkazy, dotyczące urządzenia od d. 1 marca, żeglugi parowéy między Londynem a Alexandryą, dla ułatwienia i skrócenia komunikacyi z Indyami wschodniemi.

Dnia 30 *Stycznia.* Sprawujący interesa dworu rossyjskiego hr. Medem, miał wczoray naradę z Panem Peel; mówią że wyjeżdża do Paryża dla zastępowania hrabiego Pozzo di Borgo, w przyszłym tygodniu tutay spodziewanego.

Dnia 30 *Stycznia.* Zjawił się tu nowy przeciwnik systemu Kopernika, Pytagoresa, Ptolemeusza, Tycho de Brache i Galileusza, który w wydaném niedawno dziełku o tym przedmiocie traktującym, utrzymuje, że przed nim nikt jeszcze nie poymował natury ani prawdziwego stanu planet. Ten jegomość nazywa się William Woodley. Głównieysze w dziele jego przytoczone zasady są: »Ze wszystkich na całéy przestrzeni świata znaydujących się ciał, jedna tylko kula ziemska jest zamieszkała. Ziemia jest nieruchoma i większa od słońca, które okrąża ziemię. Oprócz naszego, niemasz innego słońca. Objętość słońca, równa się jednéy ósméy części objętości ziemi, a objętość xiężyca jednéy dwunastéy. Pomiędzy ziemią a słońcem znayduje się strefa naywiększego zimna, któregoby promienie słońca przeniknąć nie zdołały, dla udzielenia naszéy planecie życia i ciepła, gdyby prawdą bydź miało, jakto niedorzecznie utrzymują, że 1133 mil na jednę minutę odbywa. Xiężyc i wszystkie gwiazdy są to bryły lodu, służące na to tylko, aby przez odbijanie światła słonecznego, nam mieszkańcom ziemi przyświecały. Słońce jest wielką bryłą wygładzonego kruszczu, nierównego, jaykowatego kształtu, z jednéy strony nieco szerszą jak z drugiéy. Część szersza jest raz nazawsze do przodu obrócona, ażeby opiéranie się powietrza zwyciężyła. Gorejące promienie słońca, nie są wstanie stopić tych brył lodu, które my zowiemy gwiazdami, z przyczyny, że takowe są we wszystkich obrotach swnich, otoczone lodowatą i z ciepłem słońca walczącą sferą, jeno pochodniami odmiennego kształtu, składu i biegu. Przebiegają one bez stałego kierunku i kolei przestrzeń powietrzną, a w końcu niszczą się swoją własną siłą. Są między niemi, wulkaniczne, nieprzeyrzane, płynne i zimne; przetrawiają się w miarę jak na niebie goreją.»

Doniesienia.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Dnia 13. — 14. *Lutego.*

Brauman Adolf z Polski.— Cebulski Józef Ob. z Galicyi.— Krentz Ludwik z Galicyi.— Gerckens Piotr z Galicyi.— Dietmann Xawery z G.— Fink Julian Ob. z G.

WYJECHALI Z KRAKOWA.

Wesseli Ludwik do Galicyi.